

KA-2563

Second Year B. Com. (Sem. III) Examination

October / November – 2012

Banking Law & Practice : Paper - I

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
Second Year B. Com. (Sem. 3)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Banking Law & Practice - 1	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 5 <input type="text"/> 6 <input type="text"/> 3	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> NIL
Student's Signature	

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુ આપેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

(૧) બેંકરનો ખાતાં સરભર કરવાનો અધિકાર એટલે શું ?

(૨) 'ખાતું બંધ કરવું' અને 'ખાતું સ્થગિત કરવું' વચ્ચે પાયાનો તફાવત જણાવો.

(૩) વિનિમયપત્ર વચનચિઠ્ઠી અને ચેકમાં કેટલા પક્ષકારો હોય છે ? કયા કયા ?

(૪) યથાનુક્રમે ચૂકવણી એટલે શું ?

(૫) વિજાણુ નાણાકીય ભંડોળ (EFT) એટલે શું ?

(૬) કયા સંજોગોમાં રિઝર્વ બેંક, વેપારી બેંકનો પરવાનો રદ કરી શકે ?

(૭) કોર બેંકિંગ એટલે શું ?

૨ (અ) ટાંચનો હુકમ એટલે શું ? કયા સંજોગોમાં તે બેન્કને બંધનકર્તા નથી ?

૮

(બ) બેંકર-ગ્રાહક સંબંધનો અંત કયા સંજોગોમાં આવે છે ? ચર્ચા કરો.

૮

અથવા

KA-2563]

1

[Contd...

- ૨ (અ) બેંકર-ગ્રાહક સંબંધમાં કલેટન કેસનું મહત્વ સમજાવો. આ સંદર્ભે બેન્કરે રાખવાની તકેદારીઓ જણાવો. ૮
- (બ) અનિચ્છનીય ગ્રાહક એટલે શું ? તેનું ખાતું બંધ કરવાની વિધિ વર્ણવો. ૮
- ૩ (અ) “બધા ચેક વિનિમય પત્ર છે. પરંતુ બધાં વિનિમય પત્ર ચેક નથી.” - સમજાવો. ૮
- (બ) ધારણ કરનાર અને યથાનુક્રમે ધારણ કરનારની વ્યાખ્યા આપી તેમની વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. ૮

અથવા

- ૩ (અ) બેંકિંગ નિયમન ધારાની નીચેની જોગવાઈઓ સમજાવો : ૮
- (૧) બેંકોની શેરમૂડી અંગે
- (૨) ચેરમેનને લગતી જોગવાઈઓ.
- (બ) બેંકિંગ લોકપાલની સત્તાઓ અને ફરજો સમજાવો. ૮
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
- (૧) ક્રેડિટ કાર્ડ
- (૨) વિચ્છેદિત ચેક - લાક્ષણિકતા
- (૩) કોર બેંકિંગના ફાયદા
- (૪) ઓટોમેટેડ ટેલર મશીન (A.T.M).

- ૫ બેંકર તરીકે તમે શું કરશો ? ૧૨
- (૧) કુ. કરીના બેંક ઓફ મહારાષ્ટ્રમાં ચાલુ ખાતું ધરાવે છે. આજરોજ આવકવેરા અધિકારી, ગ્રાહકના ખાતાં અંગે ટેલિફોન દ્વારા માહિતી માંગે છે.
- (૨) બેંકના એક ગ્રાહકનું મૃત્યુ થાય છે. તેની પત્ની ખાતાંમાં જમા રકમ જેટલી રકમનો ચેક લખીને તમામ રકમ ઉપાડી લઈને પોતાના પતિનું ખાતું બંધ કરવાની બેંકને વિનંતી કરે છે.
- (૩) સુરત, અડાજણ ખાતે ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડના પ્રદર્શન અને વેચાણ મેળાનું ૪૫ દિવસ માટે આયોજન થયું છે. તેમાં નવસારીની યુનિયન બેંક કામચલાઉ ઓફિસ ખોલવા માંગે છે. વધુમાં, ભરૂચની દેના બેંક પણ કામચલાઉ ઓફિસ ખોલવા માંગે છે.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question no. 1 is compulsory.
(3) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1** Answer in brief : **14**
- (1) What is meant by banker's right to set off accounts ?
 - (2) State the basic difference between 'closing an account' and 'stopping an account'.
 - (3) How many and which parties there are in ' bill of exchange', 'promissory note' and 'cheque' ?
 - (4) What is meant by payment -in -due-course ?
 - (5) What is meant by electronic fund transfer (EFT) ?
 - (6) In which circumstances bank license is cancelled by R.B.I ?
 - (7) What is meant by core banking ?
- 2** (a) What is ' Garnishee order ' ? In which circumstances it is not binding to bank ? **8**
- (b) Discuss the circumstances in which banker customer relation terminated. **8**

OR

- 2** (a) Explain the importance of Clayton's case regarding banker- customer relationship. State the precautions to be taken by the banker in this regard. **8**
- (b) What is the meaning of undesirable customer ? Describe a procedure to close his account. **8**
- 3** (a) "All cheques are bills of exchange but all bills of exchange are not cheques "-Explain **8**
- (b) Give a definition of holder and holder-in-due-course. State the difference between holder and holder-in-due-course. **8**

OR

- 3 (a) Explain the following provisions of banking regulation act. 8
- (1) Share capital of the banks
 - (2) Provisions for chairman.
- (b) Explain the powers and duties of banking ombudsman. 8
- 4 Write short notes : (any three) 12
- (1) Credit card
 - (2) A truncated cheque- characteristics
 - (3) Benefits of core banking
 - (4) Automated teller machine (A.T.M).
- 5 What would you do as a banker in following circumstances ? 12
- (1) Miss Karina has current account in the bank of Maharashtra. Income tax officer is demanding information regarding your customer on telephone.
 - (2) One of the bank customer died. His wife wants to withdraw all the balance from his account and requests to the bank to close her husband's account.
 - (3) 'Khadi Grameen Udhog board' has arranged exhibition cum sale in Adajan Surat for 45 days. Union bank of India, Navsari wants to install its office in it. Moreover. Dena bank from Bharuch also wants to install its" office too.
-